

Teljes sebességgel előre

Ha versenyről beszélünk, Magyarország megelőzi az összes többi kelet-európai országot, akik tanulhatnak a Magyarországon felmerült problémákból és a sikerekből egyaránt, - Julius Cavendish riportja.

Az OECD álláspontja szerint Magyarország a kiválóság központja Kelet-Európában. Zászlóvivő az Európai Unióhoz csatlakozott országok között, és ezt a zászlót négy, bérelt irodákban táborozó köztisztviselő lengeti. Ők a Versenyügyi Regionális Központ munkatársai, amely egyfelől az OECD által létrehozott önálló egység, de egyben a GVH része is, melynek feladata a verseny támogatása 20 kelet-európai országban. A központ kiválóan példázza a versenykultúra területén végbement gyors fejlődést Magyarországon.

1990-ben történt megalkotása óta, az ország versenytvénye két mélyreható átdolgozáson és számos módosításon esett át. De források szerint ezeket egy magabiztos hatóság alkotta és alkalmazza, vagyis munkájuk hasznosnak bizonyult.

2001-ben Magyarországon bevezették a hajnali rajtaütések gyakorlatát és megváltoztak a fúzió kontroll határidői is. Az ország versenyhatósága tisztázta az eljárásjogi kérdéseket és megváltoztatta belső szervezeti felépítését. Három évvel később kezdték alkalmazni a 1/2003 EK rendeletet. Csak a múlt évben törölték el az egyedi mentesítési eljárást és vezették be a kartell ügyeknél a büntető szankciók alkalmazásának lehetőségét. Mindeközben a magánjogi jogérvényesítés eseteinek száma is növekszik.

A siker ára azonban egy kiegyensúlyozatlan ütemben végbemenő változás. „Olyan gyakran vezetnek be új előírásokat, hogy nehéz megfelelő tapasztalatot szerezni,” mondja az egyik helyi versenyjogi szakember. „Nagyon jó lenne, ha lenne néhány évünk azoknak a törvényeknek az elsajátítására, amelyek most rendelkezésünkre állnak.” Akárhogy is a helyiek azt mondják, hogy a változtatásokra szükség van. A magyar jogszabályok többsége elsősorban az közösségi jogot mintázza, a nemzeti sajtóságokat először ki kellett küszöbölni mielőtt az ország a térség vezetőjévé vált volna, - a mai állás szerint.

Kartell ügyek

A kartellekre kirótt bírságok teljes összege lényegesen megemelkedett, 2002-ben 1,8 millió € volt, míg 2004-ben már több mint 36 millió € Ez a hirtelen ugrás részben egy autópálya építő kartell feltárásával és a részvevő cégek perbefogásával magyarázható, akik összesítve 28 millió €-ra rugó bírsággal távoztak. 2005-ben, amikor a Hivatal négy *elektromos hálózati felszereléseket gyártó* vállalatot bírságolt 2,7 millió €-ra kartell tevékenység miatt, a kartellekre kiszabott bírságok teljes összege 11 millió €-körül rögzült. Összehasonlításképpen Lengyelországban a kartellekre kiszabott bírságok teljes összege 958,000 € felett volt a múlt évben.

„Jó, hogy a bírságok nőnek,” mondja Riesz Tamás, vezető versenyjogi ügyvéd az Allen & Overy ügyvédi irodánál Budapesten. „Nem túl magasak, de elérik azt a szintet, amikor már jelentős mértékű elrettentő hatást válthatnak ki.”

A kartell tevékenység, mint rossz üzlet, híre egyre inkább beszivárog a köztudatba. „Nyilvánvaló, hogy a cégvezetők többsége nem érti a dolgot teljesen, de tisztában van vele, hogy kényes ügyekbe keveredhet,” mondja Riesz.

„Mindig akkor kérnek tanácsot, ha nagy a valószínűsége annak, hogy versenyjogi problémák merülnek fel.”

2002 óta hajnali rajtaütések bevezetésével megnőtt a kartell feltárások száma, és a versenyjogi szakemberek Budapesten úgy számítják, hogy 100-hoz közeli az azóta lefolytatott vizsgálatok mennyisége.

A Hivatal szervezeti átalakításával létrehozták a kartell csoportot. Tagjai között vannak valamikori rendőrök és adóellenőrök - akik „ügyesek a kérdésfeltevésben és az ellenmondások feltárásában,” mondja Fejes Gábor, versenyjogi partner a Freshfields Bruckhaus Deningernél Budapesten. Az építőipar felrázása mellett, a kartell csoport jelenleg a biztosító és az autókereskedő piacot vizsgálja. Nagy Zoltán, a Hivatal elnöke, hozzáteszi, hogy az áramszolgáltató vállalatok is legyenek óvatosak.

A kivételes büntető szankciók felkeltették az érdeklődést a versenyjog és politika iránt Magyarországon. Még a magyarországi angol nyelvű újságok futólagos átlapozása során is találunk utalásokat a Hivatalra, és Budapest legnagyobb gazdasági napilapjai a leghíresebb kartell ügyekről írnak. A Versenyhivatal internetes oldala magyar és angol nyelven is olvasható és felhívja a felhasználók figyelmét az újságokban szereplő cikkekre. A Hivatal egy saját lapot is megjelentet a versenyhez kapcsolódó legújabb fejleményekről.

A fúzió kontroll fejlődése

A fúzió kontroll virágzik. „Egyre több megkeresés érkezik hozzánk külföldi cégektől a magyar fúzió kontroll szabályokat illetően,” mondja Riesz. „Egyre több magyar vállalat is érdeklődik nálunk a különböző közösségi versenyjogot érintő kérdésekről.”

A fejlődés azon is lemérhető, hogy Budapesten egyre keresettebbek a versenyjogban jártas ügyvédek. 1999 óta három önálló versennyel foglalkozó csapat alakult, melyek versenyhez kapcsolódó szolgáltatásokat kínálnak, és egyre többen csatlakoznak hozzájuk.

Magyarország fogékonynak mutatkozott a fúzió kontrollt érintő problémákra, módosítva a küszöbszámokat; az átdolgozott fúzió kontroll szabályok az elmúlt év novemberétől léptek érvénybe. A legfontosabb változás a fúziós küszöbnek az 50 százalékkal való megnövelése – most a fúzióban részes fél kb. 57 millió €-összes nettó bevételével egyenlő. Továbbá azoknak a külföldi befektetőknek, akiknek nincs magyarországi tőkéjük, már nem kell bejelenteniük, ha úgy döntenek, hogy megvásárolnak egy magyar vállalatot.

A másik lényeges változás, mondja Hegymegi-Barakonyi Zoltán, versenyjogi partner a Baker & McKenzie irodánál Budapesten, hogy „sokkal átláthatóbb most a különbség az első- és a második fázisú fúziós felülvizsgálat között. 2005 novemberében óta a második felülvizsgálat többet jelent az ügy átfogó értékelésénél.”

Jelentős hírnév

Magyarország kiválóságának jele a régióban, hogy a jogalkalmazók és a privát ügyvédek találkozása aktívan ösztönzött a Versenyügyi Regionális központon keresztül. A Versenyhivatalban állandó megbeszélésekre kerül sor, ahol a vendégek a versenyről tartanak előadásokat.

A magyar versenyhivatal működésének költsége 4,7 millió € – ez megegyezik a svájci versenyhatóságéval, és több, mint Spanyolország két ügynökségének költségvetése együttvéve. Ha figyelembe vesszük, a magyar valuta értéke alacsony, akkor ez az összeg még ennél is sokkal többnek számít

A helyi *ügyvédi kamara* láthatólag méltányolja a Hivatal munkatársainak tevékenységét és elégedett a munkájával. Más magyarországi hatóságokhoz viszonyítva a versenyhivatal jól felszerelt, - egy helyi ügyvéd véleménye szerint. A vizsgálók fizetése magasabb, mint a hasonló pozícióban lévő társaiké más kormányzati szerveknél, például a Közbeszerzések Tanácsánál. A hivatal munkatársai széleskörű nyelvismerettel rendelkeznek ahhoz, hogy

rendszeresen találkoznak brit, német és OECD tagállamainak tisztségviselőivel. Állandó olvasói más nyelven megjelent jogi közleményeknek. Sőt, lehetőségük van arra, hogy a közép-európai versenyhatóságokkal egy csereprogram keretében előmozdítsák a közös eszme- és szakmai tapasztalatcserét.

Közismert, hogy a magyar verseny jogot alkalmazók mindig elérhetők és nyitottak. A versenyjogi ügyvédek elmondása szerint, van lehetőség egyeztetésre a feltételezett kartell tevékenységekről és bünvádi eljárást soha nem indítanak csupán a cél érdekében. „A hivatal szakmailag igen kiváló,” mondja Budai Judit a Szecskey Ügyvédi Iroda – partner az Attorneys at Law-nál Budapesten. „Tényleg megvizsgálják az ügyeket mind a jogi, mind a gazdasági oldaláról.” Riesz is egyetért: „Ha valamilyen problémád van, biztos, hogy több embert is el tudsz érni a hivatalnál nem hivatalosan is. Sose tapasztaltam, hogy azt mondták volna: „Nem, erről nem kívánok önnel beszélni.”

A hivatal elnökét, Nagy Zoltánt, a magyar versenyjog atyjának tartják, annak ellenére, hogy csak 1999-ben került a hivatalhoz. „Nagy erőfeszítést tesz azért, hogy jogi viták esetén tanácsot adjon és igyekszik minden ügyben eljárni,” mondja Szikla Gergely, ügyvéd a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Irodánál Budapesten, „Szavának súlya van.”

Az ezt követő interjúban, Nagy Zoltán meg is jegyzi, mint köztisztviselő elégedett a rendelkezésére álló eszközökkel.

Mindebből az következik, hogy igény van a megfelelő döntéshozatalra. „A jogi okfejtés egyre kifinomultabb,” mondja Szikla. „A hivatal sokat költ továbbképzésre és valóban hagyatkozhatunk az általuk szolgáltatott precedensekre.

Növekvő igyekezet

Ahogy vannak esetek, melyekben Magyarország követendő, ugyanígy kiemelhetőek olyanok, melyek tanulságosak lehetnek. Amíg a fúziós küszöböt meg nem változtatták, addig nagyobb teher hárult a vállalkozásokra – és e változásnak tovább is kellene folytatódnia, mondják a hozzáértők.

„A fúziós kérelmek engedélyeztetése még mindig nehézkes,” mondja Bán Chrysta, versenyjogi társ-ügyvezető partner a Bán S. Szabó & Partner ügyvédi irodánál. „A magyar fúziós kérelmek esetén sokkal bonyolultabb, mint az Európai Unió gyakorlat. A fúzió kontrollnak sokkal egyszerűbben kellene működnie, kevésbé bonyolultan.”

A magyarországi verseny 16 éves történetéből, Mátyus Ádám, versenyjogi partner a Freshfields Bruckhaus Deringer ügyvédi irodánál, csak öt esetben emlékszik vissza tilalomra. Az elmúlt évben 70 fúziós kérelmet engedélyezett a Hivatal, a legtöbbet minden egyéb kötelezettségszabás nélkül.

Egyes privát ügyvédek azért kritizálják a hivatalt, mert nem veszi komolyan az előzetes bejelentésekkel kapcsolatos megbeszéléseket. „Nem lehet a hivatal véleményét kérni a kérelmezés előtt. Először egy aláírt megállapodást kell előterjeszteni, anélkül, hogy megkérdezhetnénk, hogy a megállapodás rendben van-e,” mondja Riesz.

Valamint, Fejes és Mátyus szerint is, a hivatal a harmadik fél szerepét egyáltalán nem veszi figyelembe. „A tervezett fúziókat nem teszik közzé,” mondja Fejes, „Hivatalosan, tehát, nem tudhatod, hogy a versenytársad, miben érdekelt. Kevés a lehetőség panaszra.” A hivatal azonban azzal védekezik, hogy kevés volt az olyan eset, amikor a harmadik fél részvétele nem volt lehetséges.

Időközben az engedékenységi politika vált nehézkessé. „Az engedékenységi politika nem működik,” mondja Riesz. Fejes szerint: „Már az óvodában megtanultuk, hogy nem illik fütyülni. A Gazdasági Versenyhivatal elsősorban a Versenyügyi Főigazgatóságot (DG Comp.) követi és nem a magyar társadalmi normákat. Jobban kellene ügyelni az ügyek lélektani

hatására. Világossá kellene tenni, hogy a kartellek feltárása nem társadalom ellenes cselekedet.”

A másik magyarázata a lehetséges kérelmezőkről való szándékos hallgatásnak a Versenyhivatal saját kiszámíthatatlanságában keresendő. Az autópálya építő kartell esetében, például, a Hivatal eltért attól a közleményétől, amelyben a bírságokat meghatározta. „Ügyfeleink számára ez kedvezőtlen volt, rendben – de az engedékenység sem érvényesülhetett,” mondta Mátyus.

Az a törvény, mely 5 évre tiltja a spekuláns vállalkozásoknak, hogy részt vegyenek közbeszerzési eljárásra kiírt tenderekben, szintén ártalmas. Az útépítő vállalatok számára így az engedékenység kereskedelmi öngyilkosság és csak arra ösztönzi őket, hogy az ügyeket amilyen hosszasan csak lehet húzzák, mivel a törvény az eljárás minden szakaszában egy azt lezáró ítélet meghozatalát kívánja meg, mielőtt a tiltás hatályossá válik.

Az engedékenységi politika során a hivatal kifogással élhet folyamatban lévő ügyeknél. A versenytörvény legutóbbi változata felhatalmazza a Hivatalt, hogy a hajnali rajtaütések alkalmával pontos másolatokat készítsenek mindenről, amit találnak – hogy azután nyugodtan megvizsgálhassák őket. A privát ügyvédek azonban ennek ellene vannak. „Csak az üggyel össze nem függő bizonyítékok elvételét tartjuk elfogadhatónak,” mondja az egyik ügyvéd. „A bíróságok visszamenőleg helybenhagyják a Hivatal kérelmét, bármilyen gyanús bizonyíték felhasználására, ha ilyet találnak.” Ezzel párhuzamosan, „A hajnali rajtaütések bírósági felülvizsgálata igencsak gyenge Magyarországon,” egy másik versenyjogi szakember hozzáteszi. „Eddig csak egyetlen hajnali rajtaütést utasítottak vissza.”

„A határozatok bírósági felülvizsgálata szinte az örökkévalóságig tart,” mondja Szántó Tibor, versenyjogi ügyvéd a White & Case LLP.-nél. Annak ellenére, hogy a kartell vagy erőfölényes ügyek a törvényes határideje egy és fél év, ha beleszámítjuk a határozatok bírósági felülvizsgálatának időtartamát, akkor ez több, mint öt évet is kitehet, mondja Hegyemegi-Barakonyi.

Valóban volt egy kávé kartell elleni ügy, amely 10 évig húzódott. Háromszor került a magyarországi Legfelsőbb Bíróságra, az eljárási tények gondatlan kezelése miatt, egészen addig míg a kávé nagykereskedőket fel nem mentették 2004-ben – soha más ügyet nem vizsgáltak meg kétszer.

Fényes jövő

A fent említett problémákat meg kell oldani. De erre minden esély megvan, különösen az OECD-től kapott támogatásnak köszönhetően. Budapesten általánosan elfogadott, hogy a verseny egyike azoknak a területeknek, ahol a magyar közigazgatás valóban működik. Magyarország valós sikerként könyvelheti el, hogy az OECD támogatását elnyerte. Az új projekt a Szöulban két éve létrehozott regionális központ mintájára jött létre – amely, a korábbi OECD tisztviselő, Paul Crampton, szavai szerint „az ázsiai verseny megszervezésének ugródeszkája volt.” Napjainkban Magyarország szolgál követendő példával Kelet-Európában.

Az elmúlt évben alapított központ feladatai közé tartozik szemináriumok szervezése bírók, vizsgálók, és politikusok részére Örményországtól egészen Lengyelorszáig, valamint a versenyjog támogatása Magyarországon. Négy különböző minisztérium köztisztviselői olyan témákat vitatnak meg, mint vásárlóerő, vagy az áron aluli értékestés.

A folyamatos fejlődés a kiváló szakértelemnek köszönhető, mely egyesek szerint „hasonló néhány nyugati hivataléhoz”. Crampton szerint: „Magyarországot azért választottuk a regionális központ otthonául, mert a legfejlettebb versenyhivatallal rendelkezik Közép-Európában.”

Interjú Nagy Zoltánnal

- Milyen szakmai múltat tudhat maga mögött?

Közgazdász diplomát szereztem a Budapesti Közgazdasági Egyetemen, és utána kutatással foglalkoztam. Az 1990-es évek elején, a szocialista országokban végbement rendszerváltást követően a Pénzügyminisztériumban dolgoztam, majd egy magyar biztosító társaságnál. 1998-ban lettem a Gazdasági Versenyhivatal elnöke. Vagyis közigazgatási múltam van, egy kevés üzleti tapasztalattal.

- Melyek voltak az elsődleges célkitűzései, amikor kinevezték?

Őt fő célkitűzésem volt: felkészíteni a Hivatalt az Európai Unióhoz való csatlakozásra; Magyarországon és Európában is hírnevet szerezni a Hivatalnak; azután a mindennapi munkánkban egy jól felépített, szakértői szemléletmódot kialakítani, főként a versenyfelügyeleti eljárások és versenypártolás tekintetében; figyelemmel kísérni a piac azon részeit, melyek liberalizálódtak és a kormányzat számára javaslatokat előterjeszteni a hatékonyabb verseny érdekében; végül pedig a kartellek létrejöttének megakadályozása.

- Melyek valósultak meg közülük?

Az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk következménye, hogy 2004 májusa óta mind a közösségi, mind a magyar versenyjogot is alkalmazzuk. Igyekeztünk felkészülni rá a legfontosabb EU-s ügyek megvitatásával, megtanultuk a közösségi előírásokat, és természetesen, felkészültünk a modernizációra.

Ami a Hivatal ismertségét illeti – hoztunk néhány nagyon fontos határozatot, melyek felhívták a figyelmet a munkánkra, és ilyenek a jövőben is várhatóak még. Sikerként könyvelhető el az is, hogy meggyőztük a parlament tagjait a versennyel kapcsolatos ügyek fontosságáról.

Elhatároztuk, hogy elindítunk a hivatal munkatársai számára egy házon belüli szakmai képzést, gazdasági elemzésről és így tovább. Hasonló képzést tervezünk jogi területen is. Valamint figyelemmel kísérjük a fontosabb ügyeket és fejleményeket Európában és az Egyesült Államokban.

Megpróbáltunk már idejében hangsúlyt fektetni a liberalizációs folyamatra, és belekezdünk néhány vizsgálatba is. Sajnos, nem jártunk sikerrel.

Létrehoztunk egy különleges egységet 2001-ben a kartellek hatékonyabb kiküszöbölésére és ezen a területen született is néhány fontos határozat. Volt néhány összetett ügyünk közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatosan. Sajnos, az engedékenységi politikánk nem vált működőképesé. Nem mutatkozott nagy igény az engedékenységi politikában való részvételre.

- Mit gondol, melyek a Hivatal erősségei?

A hivatal jól szervezett, egy folyamatos magas színvonalú munkavégzés jellemzi. Határozataink politikai lobbik befolyásától mentesek.

- Mik a további tervei?

A legfontosabb tevékenységünk a közeljövőben a versenykultúra fejlesztése Magyarországon. Feladatunk, hogy a versenyt ismertebbé tegyünk a középvállalkozások körében. Remélem, hogy a magánjogi jogérvényesítés alkalmazása is kezdetét veszi. Valamint igyekszünk a verseny tudatosságot serkenteni a politikusok között.

- Hogyan képzelel el a magánjogi jogérvényesítés ösztönzését?

A versenykultúra népszerűsítésének segítségével szeretnénk alátámasztani a magánjogi jogérvényesítés fontosságát. Igyekszünk kihangsúlyozni az előnyeit, és ha bárkinek információra lenne szüksége, mindent megteszünk azért, hogy biztosítsuk. Egyfelől segíteni szeretnénk a piaci szereplőknek, másfelől a bíróknak.

- Melyek a legnagyobb olyan változások a Hivatal tevékenységét illetően, az ön elnökségének idejétől kezdve, amelyeket ki tud emelni?

Az átláthatóság és az folyamatosan magas színvonalú szakmai munka a versenyfelügyelet és versenypártolás területén. Meg vagyok róla győződve, hogy a munkánk a Hivatal és a versenypolitika számára egy biztos alapot teremtett, és jó hírnevet szerzett számunkra. A másik pedig az intézményi átszervezés, melynek folytán létrejött a kartell csoport és a jogi iroda.

Közleményeket tettünk közzé a fúziók értékeléséről, az engedékenységi politikáról, és a bírságolási módozatokról antitröszt ügyekben például. Minden határozatunkhoz részletes okfejtést is olvashatnak az internetes oldalunkon. Valamint átfogó gazdasági elemzéseket is végzünk erőfölényes és fúziós ügyekben.

- Melyik másik versenyhatóság tevékenységét tartja példaértékűnek?

A német Bundeskartellamt-ot, a brit Office of Fair Trading-et és a holland Nma-t. Úgy gondolom, mindegyikük jól szervezett, átlátható politikát folytat, tetszik ahogy dolgoznak. Munkájuk bizonyos tekintetben mintául szolgál a mi tevékenységünkhöz, pl. a stratégiatervezés területén.

- Szerepel a tervei között, egy vezető közgazdász kinevezése?

Valóban hajlunk afelé, hogy legyen egy vezető közgazdászunk PhD fokozattal. Nagyon nehéz Magyarországon megfelelő embert találni. Reméljük, az év végéig sikerül valakit alkalmaznunk. Lazán fogunk nekifutni – kezdetben a vezető közgazdászt csak fél munkaidőben fogjuk foglalkoztatni.

- Hány közgazdász dolgozik egy-egy ügyön?

Jelenleg összesen 70 vizsgálónk van, közülük 25 közgazdász végzettségű. A közgazdászokat elszórtuk a szervezeti egységek közt – a versenytanácsnál, a versenypolitikai irodán, és vizsgáló irodákon is vannak.

- Elégedett a rendelkezésére álló forrásokkal?

Igen. A költségvetési keretünk éppen elegendő a működésük fedezésére. Munkatársainknak lehetőségük van arra is, hogy részt vegyenek szakmai rendezvényeken és szemináriumokon Európa más országaiban, az Egyesült Államokban és Dél-Afrikában. Ezenkívül külön költségvetési keretünk van a versenykultúra fejlesztésére.

- Tervezi esetleg a Hivatal újbóli átszervezését?

Már létrehoztuk a kartell csoportot, átszerveztük a szolgáltatási irodát és létrehoztunk egy fogyasztóvédelmi irodát. Az elmúlt évben megalakult a jogi iroda. 2001-ben megváltozott a versenytanács tagjainak kinevezési gyakorlata. Jelenleg aktuális problémánk, hogy alkalmazunk-e egy vezető közgazdászt.

- Miért van szükség arra, hogy a Versenyhivatalnak is legyen egy fogyasztóvédelmi irodája, ha van egy különálló Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség?

A Versenyhivatalnak fogyasztó védelmi ügyekben csak olyan esetekben van hatásköre, ha a kifogásolt magatartás hatással van a versenyre. A Hivatal a fogyasztók megtévesztésével

foglalkozik, például ha egy bizonyos reklám befolyással lehet a versenyre az adott piacon. A fogyasztóvédelmi hatóságok felelősek a fogyasztók egyedi problémáit érintő ügyekben. Vannak előnyei – a fogyasztóvédelmi tevékenység nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a Hivatal ismertebbé váljon.

- Jól működik Magyarországon a határozatok bírói felülvizsgálatának rendszere?

Nincs különálló bíróság, amely versenyügyekkel foglalkozna. Néhány bíró foglalkozik versenyjogi ügyekkel, azonban nekik más hasonló területekhez kapcsolódó ügyeik is vannak. Nagyon nyitottak, de igen elfoglaltak. Jó kapcsolatban vagyunk velük, együtt látogatunk szemináriumokat is.

- Milyen gyakran csökkenti a Hivatal által szabott bírságok összegét a Fővárosi Bíróság (Magyarország elsőfokon eljáró bírósága)?

Az ügyek nem több, mint 5 %-ában. Ha tényleg csökkentik a bírságok összegét, mert nem értenek velünk egyet, akkor sem több, mint 10-15%-kal.

- Milyen hatással volt a versenytörvény reformja az elmúlt évben a Hivatal eljárásrendjére?

Finomítanunk kellett az eljárási szabályokon és a két fázisú fúziós szabályozást is tökéletesíteni akartuk. Eljárásainkat igyekeztünk a brüsszeliékhöz hasonlóvá tenni – az fúzióban részvevő vállalkozások jogait erősítettük. Valamint a fúziós küszöböt is 50%-ra emeltük, 38 millió €-ról 57 millió €-ra.

- Mennyire jól működött az új engedékenységi politika?

Azt, hogy hányszor alkalmaztuk az engedékenységi politikát nem tehetjük közzé, de öt esetben hoztunk olyan végső határozatot, amely engedékenység alkalmazásával kezdődött. A hivatal közleményt adott ki 2003-ban az engedékenységi politikával kapcsolatban, de nem volt rá elegendő igény. Nem ismerjük ennek az összes lehetséges okát, azonban vizsgáljuk.

- Hogyan szeretne életet lehelni a magánjogi jogérvényesítés alkalmazásának lehetősége?

Két módon. A versenykultúra népszerűsítésének politikája az egyik. Versenykultúra központunk saját költségvetési kerettel rendelkezik, melyet felhasználhatunk e célból. Felvilágosítást adunk a nyilvánosságnak a hivatal és a bíróság által lefolytatott eljárás különbségére, valamint hogy, hogyan lehet eljárást kezdeményezni bíróság előtt. Másodszor, a bírók számára szervezett képzés témája is a magánjogi jogérvényesítés alapjaival foglalkozik.

- Mit gondol, mennyire lesz hasznos a büntető eljárás?

A büntetőjog ilyenfajta alkalmazásának lehetősége csak a múlt év szeptemberétől lépett hatályba, vagyis jelen pillanatban nincs róla elegendő tapasztalatunk. Hozzá kell tennem, hogy a büntető eljárás kilátásba helyezése csak közbeszerzési eljárás kapcsán létrejövő kartelltevékenységnél alkalmazható. Szerintem hatásosan. A magas bírságok és a büntető felelősség valószínűsége együtt kell, hogy ösztönözzék az engedékenységi politika alkalmazását.

- Tervezi kartell és erőfölényes ügyekben az eljárási bizonyosság bevezetését?

Remélem, hogy nincsenek bizonytalanságok. Nem is olyan régen találkoztam ügyvédekkel, akik jogi bizonytalanságról beszéltek, én azonban nem értem a problémájukat. A szabályaink nagyon hasonlóak az Európai Bírósághoz.

- Éppen most zárult le egy vizsgálat az energia szektorban. Gondolja, hogy indítanak eljárást?

Igen. Az ágazati vizsgálatról készített jelentésünk rávilágít, hogy vannak olyan területek, ahol további vizsgálatokra lenne szükség, vagy általunk, vagy pedig a DG Comp. által. Pillanatnyilag nem szolgálhatok bővebb információval.

- Van még olyan piac, mely kivételes figyelmet kívánna?

Különleges figyelmet szenteltünk azoknak a piacoknak, ahol a liberalizáció következtében mégsem erősödött kellőképpen a verseny. Az energia szektor és a telekommunikációs szektor mellett, ahol nagyon sok a munkánk vizsgáljuk a *szellemi szabadfoglalkozást űzőket*. Egy másik fontos piac a bankszektor, ahol ágazati vizsgálatot folytattunk, és ahol gondolkozunk további vizsgálatok lefolytatásán.

- Úgy hallottuk, hogy egy esetleges harmadik félnek alig van lehetősége arra, hogy hangot adjon esetleges aggódalmainak a hivatal által bejegyzett megállapodások kapcsán. Tervezi, hogy ez változni fog?

Talán fejletlen ez a terület, de ez arra vezethető vissza, hogy nincs elegendő ügyünk, ahol élhetnénk ezzel az eszközzel. Ha mégis vannak második fázisban haladó ügyeink a fúzió kontroll területén, ahol a jogorvoslat egy lehetséges megoldás, akkor alkalmazzuk. Éppen néhány héttel ezelőtt került sor hasonlóra, és sikeresen elértük, hogy a fuzionáló felek és versenytársaik megoldották közös a versenyt érintő problémáikat. Fejletlen, mert nem volt elég ügyünk, de úgy gondolom, hogy egyre gyakrabban fogjuk alkalmazni.

- A magyar vállalkozások és a közvélemény számára mennyire ismert a versenyjog?

2003-ban és 2004-ben a Hivatal megbízott egy független intézetet annak vizsgálatával, hogy a magyar vállalkozások, mennyire vannak tisztában a Hivatal szerepével, a versenytörvénnyel és a magyar versenypolitika állapotával. A vizsgálat szerint a versenytörvény ismertsége egyre növekszik a vállalatok körében – és ez igaz a közvéleményre körében is. Mindazonáltal csak viszonylagosan jól informáltak a versenytörvényről és nagyon sok a félreértés – azaz még van min dolgoznunk.

- Tudna néhány példát mondani a versenypártolás területén tett erőfeszítésekre?

A versenypártolás kivételes elsőbbséget élvez. A Hivatal célja az állami túlszabályozás elkerülése, ami azt jelenti, hogy ilyen szabályozás kizárólag egyetlen esetben lehet elfogadható, ha a piac gyenge. Támogatunk olyan szabályozásokat, amelyek serkentik a versenyt, vagy jobb esetben, védik a fogyasztókat a verseny hiányától.

Komoly versenypártolási tevékenységet folytatunk az energia szektorban, a telekommunikációs piacon és a vasúti szektorban. A kábeltelevíziós piacot szintén érdemes megemlíteni. Minden évben vannak domináns vállalkozások és rendkívül magas az árszabás. Javasoltuk egy új szabályozási módozatot a kábeltelevíziós szolgáltatók számára, de sajnos, a legtöbb javaslatunkat figyelmen kívül hagyták, amikor az elektronikus kommunikációról szóló törvényt foglalmazták.

Egy másik példa a taxi szabályozás Budapesten – ez az egyetlen olyan ügy, amikor még utcai demonstrációra is sor került az egyik javaslatunk miatt.

- Melyik a legnagyobb akadály, mellyel találkozott, amikor megpróbált a versenypolitika támogatottságán javítani?

A döntéshozók szegényes ismeretei a verseny elméletről és politikáról. Ezen javítanunk kell.

- Milyen különbségre lett figyelmes az Európai Unióhoz való csatlakozás kapcsán, és hogyan érvényesülnek az azóta végbement változások?

Az 1996. évi törvényünk fő célkitűzése az volt, hogy az európai versenytörvényekhez hasonlatosabbá tegyük. Több módosításra került sor, és így egyre közelebb és közelebb jutottunk e célhoz. Például vegyük az egyéni mentesítés rendszerét: a kormányzat és a Hivatal között hosszú vita folyt arról, hogy ez hasznos-e a magyar gazdaságnak, vagy sem. Sokszor előfordul, hogy a közepes vállalkozások nem tudnak eleget a versenyjogról és segítségre van szükségük – de e rendszer nélkül nem tudnánk nekik segíteni. Vagyis a rendszer megszüntetése talán túl korai volt.

- Milyen mértékben alkalmazza a Hivatal a DG Comp. által hozott határozatokat, mint „precedenseket”?

Figyelembe vesszük természetesen az Európai Bizottság határozatait és az Európai bíróságok ítéleteit is a vizsgálataink során. Nem csak a jogi állásfoglalásokat, hanem a piaci meghatározásokat is. Ez eljárásjogi ismereteinket gazdagítja. Valamint a bizottság határozathozatali rendszere hatott a saját ügyeinkről készített állásfoglalásainkra.

- Hogyan fejlődött a jogi környezet, mióta jogalkalmazók lettek?

A magyar ügyvédi kamara aktívabbá és hozzáértőbbé vált. Mi is jobban tudunk dolgozni, ha az ügyvédi kamara jól felkészült. Ha magas színvonalon dolgoznak, nekünk is egyszerűbb hatékonyabban dolgozni és viszont.

- Milyen gyakran egyeztetnek az ügyvédi kamarával?

Különleges rendezvényeket szervezünk, ahová külföldi előadókat hívunk meg, és amelyet privát ügyvédek is részt vesznek. Jó a kapcsolatunk a Magyar Versenyjogi Egyesülettel is, így különféle versenyjogi kérdéseket is meg tudunk vitatni.

- Hányszor használják a magyar versenyszakértők a „*forgóajtót*”?

Voltak vizsgálóink és versenytanácsstagok is, akik a privát szektorban folytatták tovább. Van néhány olyan kollégám is, aki a Hivatalnál kezdett, majd privát szférában folytatta és visszatért. Szerintem, az lenne a legjobb megoldás, ha olyan emberek lennének a versenytanács tagjai – a Hivatal döntéshozó testülete – akik néhány évet eltöltöttek a privát szférában. Hasznos, ha valakinek van ilyen tapasztalata. Tetszik a *forgóajtó* megfogalmazás, de nem sok példával szolgálhatok a használatára.

Köszönöm.

Külső hatás

A Budapesten a nemzetközi ügyvédi irodák sajátították el leggyorsabban a versenyjogi gyakorlatot. Jelenleg a helyi ügyvédi irodák ismerkednek vele. Julius Cavendish riportja.

Két olyan nemzetközi iroda van Budapesten, amely olyan versenyjogi gyakorlattal rendelkezik, hogy versenytársai csak kulloghathatnak a nyomában. Tanulságos. Ahhoz, hogy Magyarországon boldoguljanak, a versenyjogi ügyvédeknek tartozniuk kell egy hálózathoz. Tehát, ha verseny, akkor az elit a globálisan is vezetőhelyen álló Baker & McKenzie és a Freshfields Bruckhaus Deringer.

Fejes Gábor Freshfields Bruckhaus Deringer versenyjogi partner Budapesten elmagyarázza: „Számos jelentős, Brüsszelből, a központból induló üggyel foglalkozunk Magyarországon, a periférián. Vagyis a hálózatok nagyon fontosak. Nagyon nehéz minőségi versenyjogi munkához jutni, ha nem vagy tagja egy nemzetközi körnek.” Mindegyik itt felsorolt iroda, egy kivételével, vagy rendelkezik versenyjogi gyakorlattal, vagy pedig tagja a 'best friends' (legjobb barátok) hálózatnak.

White & Case LLP büszkélkedhet a fentiek után következő legjobb versenyügyekkel foglalkozócsapattal, utána a sorban Bán S. Szabó & Partners követi – a Gleiss Lutz tagja – és Allen & Overy. De még ezek az irodák is nehezen felelnek meg a GCR általános feltételeinek, vagyis annak, hogy egy ügyvéd akkor számít a versenyjogi szakembernek, ha szabadidejének több, mint 60%-át versenyügyeknek szenteli. Ezért egy alsóbb határt szabtuk, hogy egy átfogó képet nyújthassunk Budapest versenyügyekkel foglalkozó közösségéről: a szakembereknek idejük felét kell versenyjogi tevékenységre fordítaniuk. „Magyarországon a versenyjogra való specializálódás nem jelentős,” mondja Hegymegi-Barakonyi Zoltán, versenyjogi partner a Baker & Mckenzie ügyvédi irodánál.

Végül a hazai irodák következnek, mint a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda és a Szecskay Ügyvédi Iroda. Feltételeink szerint egyikük sem állíthatja, hogy versenyjogi szakértővel rendelkezik. Mindazonáltal őket is megemlíjtük, mint a fiatal trónkövetelőket. Versenyjogi jártasságuk inkább a véletlen műve, semmint szándékolt – mindenesetre kiválóan példázzák azt, hogy a versenyjogi szolgáltatásnak egyre nagyobb a kereslete Magyarországon.

Belső kör

Az ebben az áttekintésben szereplő összes ügyvédi iroda a Baker & McKenzie-t és a Freshfields-et nevezte meg legfőbb versenytársaként. Budapesten csak ezek az irodák rendelkeznek elegendő számú olyan ügyvéddel, akik idejük 60%-ában versenyügyekkel foglalkoznak.

Hegymegi-Barakonyi, a versenyügyek vezetője a Baker & McKenzie-nél, széles körben elismerten a legjobb versenyjogi szakember a városban. „Már a kezdetektől fogva versenyügyekkel foglalkozott,” mondja Szikla Gergely, versenyjogi ügyvéd a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Irodánál Budapesten. „Ő egyike a legismertebb neveknek, ha versenyügyekről van szó.”

Hegymegi-Barakonyi a Versenyhivatalban dolgozott 1992 és 1994 között, mielőtt privát vállalkozásba kezdett. A 90-es évek végén, a saját elmondása szerint, munkájának felét a versenyügyek tették ki. 1999-ben alakította ki a Baker & McKenzie magyar versenyjogi gyakorlatát. „Abban az évben a csapat felnőtt a feladathoz,” mondja. „Bár azelőtt is voltak nagyszabású ügyeink, nem rendelkezünk speciálisan kialakított versenyjogi gyakorlattal.”

„Baker & McKenzie kihasználta tehát az elsőnek járó helyzeti előnyt,” mondta Fejes Gábor. „Kialakítottak és piacra dobtak egy hiteles versenyjogi gyakorlatot három évvel korábban, mint bárki más – ez egy fantasztikus lépés volt.”

Azóta Hegymegi-Barakonyi megalakított egy olyan csoportot, akik egyszerre öt fúziós kérelmen is képesek dolgozni egy időben. Az elmúlt évben a csoport a HVB-nek, egy banknak adott tanácsokat, az első magyarországi tőzsdefúzió kapcsán. Ugyancsak az iroda foglalkozott két fúzió kontrollt érintő ügygel a német E.ON magyarországi leányvállalatánál. A csoport foglalkozik kartell ügyekkel is. Tanácsokat adott autópálya építő vállalatoknak és mobil telefon szolgáltatóknak 2005-ben külön-külön eljárásokban. Az iroda dolgozott a kávé kartell ügyön, amely 1994-től kezdődően 10 évig húzódott, míg végül az állítólagos összeesküvőket végül felmentették. További ügyfelek közé sorolható egy amerikai software vállalat és *egy időszakos program kiadó*. „Az összes nagyszabású kartell ügynek részesei voltunk,” mondja Hegymegi-Barakonyi. Az ő számításai szerint ez összesen 12.

Összességében, Hegymegi-Barakonyi becslése szerint munkatársai idejük 20%-ában fúziós kérelmeken dolgoznak, a fennmaradó idő egyenlően oszlik meg a kartell ügyek és az erőfölényes ügyek között. Az egésznek a felét adja a Hivatal ügyfeleinek képvisellete és a másik fele az engedékenységgel kapcsolódik. „A csatlakozás óta a legtöbb fúziós kérelemmel, határon túli üzletkötésekhez kapcsolódóan, Brüsszelben foglalkoznak. Mindeközben a jogalkalmazás szerepének növekedése oda vezetett, hogy a vállalatokat igencsak foglalkoztatja az engedékenység” mondja Hegymegi-Barakonyi. „Mivel úgy ismernek minket, mint versenyjogi ügyekkel foglalkozó irodát, ezért rengeteg megbízást kapunk.”

A Baker & McKenzie hat versenyjogi szakemberrel rendelkezik. A csapat három vezető ügyvédből és két másik ügyvédből áll. Egyikük, Vörös Péter, éppen gyakorlaton van az Európai Jogász Centrum egyik irodájánál Brüsszelben, a hat hónapos munkaviszony lassan a végéhez közelít .

A Freshfields Bruckhaus Deringer a versenyjogi ügyekkel foglalkozó csapatát egy sokkal összetettebb egységgé kívánja változtatni, mely kizárólag versenyügyekkel foglalkozik. Eddig versenyjogi partner, Fejes Gábor vezette a versenyjogi peres ügyeket, amíg társa Mattyus Ádám vitte a nem peres ügyeket. Kettőjüket három teljes munkaidőben dolgozó versenyjogi ügyvéd segíti, valamint további másik három is besegít, ha szükséges.

Mostantól Fejes egyedül vezeti a csapatot. „Igyekszünk összpontosítani,” mondja. „Ádám csatlakozik a cégek érdekképviselét ellátó csapathoz, és egyre kevesebbet fog majd versenyjogi ügyeken dolgozni.” Fejes úgy számítja, hogy hat és 12 hónap közötti időre lesz szükség ahhoz, hogy a változtatásokat keresztülvigye. Azután a versenyjogi csapat egy partnerből és „három vagy négy” ügyvédből fog állni.

Emögött az a megfontolás húzódik, hogy a magyar piac túl kicsi ahhoz, hogy két versenyjogi partner legyen egy irodánál. „Beszűkíti a látókörünket – az ügyfelek számára nincs fókuszpont,” mondja Fejes, aki szerint ez a megfontolás lényegesen kezelhetőbbé teszi az ellentmondásos ügyeket, melyeket a két partner ne engedhet meg magának. Az átszervezés, a magyar csapat munkáját azonos szintre hozza a többi közép- és kelet-európai Freshfields iroda által kialakított versenyjogi gyakorlattal, mint például Ausztriában, ahol szintén csak egy partnert alkalmaznak.

Az iroda elmondása szerint a legszorosabb határon átívelő kapcsolatot Ausztriával, Szerbiával, Horvátországgal és Romániával ápolják.

A fúziókkal kapcsolatos tevékenység egy nagyon fontos részét adja a versenyjogi ügyekkel foglalkozó csapat munkájának, mely legutóbb az Erste Bank, a második legnagyobb bank Magyarországon, számára adott tanácsot, harmadik fél lévén egy fúzióban. „Az Európai Unió csatlakozás szükségessé teszi a közösségi joggal kapcsolatos tanácsadást,” mondja Mattyus. A csapat ugyancsak tanácsal látta el az E.ON Ruhrgas-t, amikor 1 billió €-ért megvásárolta a MOL gázüzletágát – ez volt a legnagyobb üzlet Magyarországon abban az évben. A DG Comp. tisztázta az üzleti feltételeket egy I. fázisú vizsgálatot követően.

A csapat adott tanácsot a Holcimnek és Strabagnak kartell ügyekben, valamint a Colas tagjainak, egy francia útépítő vállalatnak. Dolgozik az ATEL-nak egy Európai Unió állami támogatásokhoz kapcsolódó vizsgálaton, amely a magyar kormány által odaítélt kárpótlási csomagokat érinti. A csapat a Masterfoods-nak is tanácsokat ad az magyarországi elosztási megállapodások versenyt érintő rendelkezései kapcsán. További versenyjogi ügyfélként említhető még a Hewlett Packard, UPS és az olasz biztosító, a Generali.

„Kétségtelen, hogy irányítok ügyfeleket a Freshfieldshez,” mondja Hegymegi-Barakonyi. „Jól ismerem őket és rendszeresen dolgozom velük. Mátyus Ádám és Fejes Gábor kiváló szakemberek és a Freshfields az egyetlen másik olyan iroda, ahol sok versenyjogi ügyet visznek.”

Külső kör

A harmadik nemzetközi ügyvédi iroda, amelynek versenyügyekkel foglalkozó részlegét egy hatékony céges érdekképviseleti gyakorlat támasztja alá a White & Case. Azonban ahhoz, hogy elérje azt a szintet, ahová a Baker & McKenzie és a Freshfields eljutott, az iroda magyar versenyjogi gyakorlatának a többi budapesti irodánál kiválóbbnak kellett lennie.

Egy háromfős csapat foglalkozik versenyügyekkel: Posta Szabolcs partner és Szántó Tibor ügyvéd – aki egyébként dolgozott a DG Comp. telekommunikációs egységénél és a Versenyhivatalnál is – irányít; Kőmives Attila ügyvéd segíti őket. Mind Kőmives, mind Szántó 2005-ben csatlakoztak az irodához, és az iroda nem zárja ki új munkatársak felvételét, annak ellenére hogy „éppen a megfelelő összetételű csapattal rendelkezünk jelenleg.”

Posta idejének felét versenyjogi munkával tölti, a fúzió kontrollra helyezve a hangsúlyt. A legtöbb kérelem a White & Case céges érdekképviseletet ellátó ügyvédeitől kerül továbbításra, egynéhányuk a cég brüsszeli irodájához kerül – amellyel „állandó kapcsolatban” vannak Szántó szerint. „Ismernünk kell a magyar és a közösségi versenyjogot,” mondja.

Az iroda képviselte a Hivatal előtt az AIG New Europe Fund-ot, a Wáberer Group-pal, egy szállító és logisztikai vállalattal, történt összefonódása kapcsán. Posta úgy számítja, hogy a fúziós kérelemek teszik ki a versenyjogi csoport munkájának 40%-át. A fennmaradó tevékenységük egyformán oszlik meg az erőfölényes ügyek és a szabályozási munka között egyfelől, és a kartell és fogyasztó védelmi ügyek között másfelől. A versenyjogi ügyfelek közé sorolható a Colgate-Palmolive, az Akzo Nobel, a Nestlé, az AIG tagjaként az Invitel, amelyik a második legnagyobb vonalas telefonkezelő Magyarországon. A csapat ad tanácsokat az Electricité de France-nak állami támogatással és szabályozási ügyekkel kapcsolatosan Magyarországon, és támogatja a Microsoft-ot versenyjogi alapokra épített lobbizással. „A szabályozott iparágak tartoznak a White & Case erősségei közé,” mondja Szántó. „Az engedékenységi program adja munkánk nagy részét. A növekvő bírságok arra ösztönzik az ügyfeleinket, hogy összehangolják stratégiájukat az antitröszt joggal. Hiszen, a munka nem akkor kezdődik, amikor a vállalatot megbírságozzák.”

Felemelkedés

A Bán S. Szabó & Partner akkor alakult 1997-ben, amikor a Shearman & Sterling LLP úgy döntött, hogy felszámolja a budapesti irodáját. Az iroda 15 ügyvéddel dolgozik, közülük igen elismert a versenyjogra specializálódott – Papp Álmos, vezető ügyvéd. A nevében is partner Bán Chrysta szintén idejének 30%-át tölti versenyügyekkel.

Bán szerint az iroda versenyjogi gyakorlatának alkalmassága az ügyfél kívánságaitól függ. „Ha az egyik ügyfelünknek versenyügye van, akkor el kell kezdenünk versenyjogot tanulni.” Már 1994 óta foglalkozik versenyügyekkel, de Bán nem látta szükségét annak, hogy egy különálló versenyjogi gyakorlatot alakítson ki.

A versenyjogi munka nagy része az iroda céges érdekképviseleti munkája során jelentkezik, de emellett vegyesen foglalkoznak kartellekkel, erőfölényes ügyekkel és csődvagyon-felosztással kapcsolatos jogi ügyekkel. Bán nem kívánta megnevezni ügyfeleit, de a GCR úgy tudja, hogy köztük van az Antenna és a Vodafone.

Bán S. Szabót a legjobb baráti kapcsolat fűzi Gleiss Lutzhoz.

Az Allen & Overy-nél, a vezető versenyjogi munkatárs, Riesz Tamás elismert – „egy jó ügyvéd,” mondja Hegymegi-Barakonyi. Egy két főből álló egységet vezet; Szabó Kornél ügyvéd segíti. Riesz szerint: „Nem kizárólag versenyügyekkel foglalkozunk, de ez teszi ki a legtöbb időnket.” Az utolsóként felvett munkatárs Szabó, aki 2005-ben lépett be. A versenyjogi gyakorlat az iroda céges érdekképviseleti gyakorlatának része, és nem egy különálló egység feladata.

Riesz azt mondja, hogy az iroda számára a 2005-ös év nagy fellendülést hozott, amikor a munkájuk mennyisége 20%-kal nőtt. „A versenyjogi piac jól megy, az biztos,” mondja Riesz. „Egyre több munkát kapunk. A magyar vállalatok egyre gyakrabban keresnek minket, nem csak a magyar versenyjogi gyakorlat miatt, hanem amiatt is, hogy lesznek-e problémáik közösségi viszonylatban.”

Az iroda versenyjogi ügyvédei az elmúlt évben az Antenna Hungária, az egyetlen földi közvetítő vállalat Magyarországon, Swisscom általi felvásárlásán dolgoztak. Most éppen egy erőfölényes vizsgálat kapcsán ad tanácsokat az Antennának, amely időben megelőzte eladását. Az iroda szintén tanácsokat ad a utility AES-nek és a MÁV-nak állami támogatások ügyében, valamint képviseli a Pannon mobil telefon társaságot kartell ügyekben. Az Imperial Tobacco Hungary szintén ügyfelük.

Riesz elmondása szerint az ügyeinek fele az iroda más részeitől kerül hozzá. A munka megoszlik 60%-ban fúziós ügyek, 20%-ban az erőfölényes ügyek, és 20%-ban a kartell ügyek között. 2004 volt az egyetlen olyan év, amikor ez lényegesen másként alakult – amikor „sokkal nagyobb volt a kartell ügyek aránya, részben a fúziós és közbeszerzéses piac gyengesége miatt.”

A jövő befutói?

Két iroda zárja a listát. A Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda, amelynek azonban nincsenek nemzetközi kapcsolatai. Az iroda állítása szerint erősségeik közé tartozik a cégek érdekképviselete és a peres ügyek, és a „versenyjog valami olyasmi, amit még tanulnunk kell”.

Két partner – Nagy Péter és Berethalmi Péter – és három ügyvéd idejének 20 és 30 %-ában versenyügyekkel foglalkozik, Szikla szerint. Az iroda összesen 22 ügyvédet foglalkoztat.

A munka leginkább a peres ügyekre koncentrálódik kartell és erőfölényes ügyekben, különösen a telekommunikációs vállalatoknál. Az iroda nem kívánta megnevezni versenyjogi ügyfeleit, de annyit elmondtak, hogy közéjük tartozik egy ital vállalat, egy japán gépkocsi vállalat magyarországi forgalmazója és egy dohány vállalat.

Emellett jártunk a Szecskay Ügyvédi Irodánál is – „egy peres ügyek tekintetében kiváló iroda,” Hegymegi-Barakonyi szerint. Az irodát más versenytársai úgy jellemzik, mintegy egyemberes sikertörténetet tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos ügyekben. A tisztességtelen verseny és a fogyasztók megtévesztése is a Magyar Versenytörvény hatálya alá tartozik.

Az 1992-ben alapított iroda, szellemi tulajdonjoghoz (IP) kapcsolódó ügyekkel szerzett nevet magának. Mivel a tisztességtelen verseny magatartása a Magyar Versenytörvény hatálya alá esik, és mivel magyar szabadalommal rendelkező magyar gyógyszer vállalatok gyakran beperelik egymást népszerű gyógyszerek lemásolásáért, az iroda ezért létrehozott egy versenyjogi szolgáltatást. „Azok a céges ügyfelek, akik igénybe vették a szellemi

tulajdonjoghoz és a fúziós és közbeszerzéses ügyekhez kapcsolódó gyakorlatunkat, általában az antitröszt szolgáltatásra is igényt tartanak,” mondja Budai Judit, az egyik partner és a versenyügyek vezetője. „De a versenyjogi terület még mindig egy aránylag kicsi piac – és az ügyvédek számára egy szürke terület.”

Az irodában dolgozó 23 ügyvéd közül, kettő partner, kettő vezető ügyvéd és további egy ügyvéd rendelkezik még versenyjogi képesítéssel. Idejüknek a 25%-át áldozzák versenyügyekre. Budai Judit a versenyügyek vezetője az irodában.

Ennek több mint a fele tisztességtelen versenyhez és a fogyasztók megtévesztéséhez kapcsolódó ügyekből áll. A fennmaradó 20% kartellügy, 20% fúzió kontroll és 60%-a erőfölényes ügy. A versenyjogi ügyekben érdekelt ügyfelek közé tartozik az Egis, a Ferro/Solutia, a Tessengerlo, a Reckitt Benckiser, és a L’Oréal Magyarország.

A Magyarországon működő vállalkozásoknak szüksége van versenyjogi szolgáltatásra, mivel a jogalkalmazás szigorodása is gondoskodik a növekvő igényről. Az első öt itt bemutatott ügyvédi irodának megérte létrehozni egy versenyjogi egységet, - hajlandóak voltak többet költeni rá, ezért ők uralják leginkább a piacot. Vezető pozícióban a nemzetközi irodák vannak, de a Bán S. Szabó esete jól példázza, hogy haza irodák is képesek felzárkózni hozzájuk – ha úgy gondolják. Az eddigi a tapasztalatok az ellenkező irányba mutatnak.